

Kakkerlakbestrijding met het oog op de volksgezondheid

ir. J.T. de Jonge, technisch wetenschappelijk medewerker van KAD Wageningen, stelt dat duitse kakkerlakken net zo'n bedreiging voor de volksgezondheid vormen als vliegen.

DRAGERS

Duitse kakkerlakken zitten namelijk net als vliegen het ene moment op afval, uitwerpselen, dode dieren e.d. en het andere moment op menselijk voedsel. Met hun poten en monddelen kunnen ze ziektekiemen, rottingsbacteriën en schimmels verslepen waarmee mensen en huisdieren besmet worden. Onderzoeken wijzen op de grote variatie en hoeveelheden bacteriën en schimmels die deze insecten bij zich dragen. De hardnekkige Salmonella infecties in tropische landen lijken rechtstreeks verband te houden met de aanwezigheid van grote aantallen kakkerlakken aldaar. Hoe groot hun invloed is op de uiteindelijke besmetting bij mens en dier, is moeilijk aan te geven. Daar komt bij dat ook de geestelijke gezondheid onder een kakkerlakkenplaag flink te lijden kan hebben (psychische schade). Je zal ze maar overal tegenkomen. (In de Zeister flat zijn ze aangekomen in hi-fi apparatuur, onder de vloermat, in een wiegie...) Er zijn ook aanwijzingen dat overgevoeligheid (stofallergie) samenhangt met de allergenen die vrijkomen uit de afgeworpen vervellingshuidjes (duitse kakkerlakken vervellen 6 maal), keutels en dode dieren.

GEUR

Levende duitse kakkerlakken scheiden via hun rugklier een onaangenaam mufte, enigszins muskusachtige geur af. Deze is bij massaliteit goed te ruiken. De geur trekt -voorzover bekend- geen andere dieren aan en is niet gevaarlijk voor de lichamelijke gezondheid van de mens. Dode velletjes verpulveren op den duur; wel bestaat het risico dat dode kakkerlakken tapijtkevers aantrekken. Met alle gevolgen vandienvoor wollen kleding en tapijten.

BESTRIJDINGSMIDDEL

In Zeist is gekozen voor o.a. een spuitactie met het middel Empire 20. Mede doordat als oplosmiddel water wordt gebruikt, geurt het niet. Er is geen risico voor inhalatie van de werkzame stof. Empire 20 bevat chloorpyrifos, een organische fosforverbinding die *uitsluitend* bij hoge concentraties en bij een verkeerd gebruik (inslikken bijvoorbeeld) een storend effect kan geven op de prikkeloverdracht van het zenuwstelsel. Dit is uitgesloten zolang toepassing ervan zeer zorgvuldig geschiedt door deskundigen en volgens de veiligheidseisen en voorschriften die op het etiket vermeld staan. ■

Bewoners die menen dat hun gezondheidsklachten door kakkerlakken veroorzaakt worden, worden geadviseerd hun huisarts te raadplegen. De huisarts of internist kan bij specifieke vragen in overleg treden met het Nationaal Vergiftigingen Informatiecentrum van het RIVM te Bilthoven.

DowElanco
EMPIRE 20
INSECTICIDE
MICROGEINCAPSULEERD INSECTICIDE (MEC) TER BESTRIJDING VAN KRUIPENDE INSEKTEN IN OPSLAG-, VERBLIJFS- EN BEDRIJFSRUIMTEN EN OP VUILSTORTPLAATSEN.

Dit insecticide is met de grootste zorg vervaardigd om aan de hoogste eisen te voldoen. Het is toegelaten door het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen. Wij kunnen echter onzerzijds bepaalde resultaten niet garanderen. Voorts kunnen wij geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor verlies, schade of andere nadelige gevolgen, welke direct of indirect kunnen voortvloeien uit het gebruik, het vervoer en/of het in voorraad hebben van dit middel.

VEILIGHEIDSAANBEVELINGEN
Buiten bereik van kinderen bewaren.
Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoeder.
Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik.
Spuitnevel niet inademen.
Na aanraking met de huid onmiddellijk wassen met veel water.
Bij ontoereikende ventilatie een geschikte ademenhalingsbescherming dragen.

Attentie
Het middel is giftig voor vissen en andere waterorganismen, derhalve het middel zodanig toepassen dat het niet in oppervlaktewater terecht kan komen.

WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT
Toegestaan is uitsluitend het gebruik als middel ter bestrijding van:
• kruipende insecten in opslag-, verblijfs- en bedrijfsruimten voor plekgewijze behandeling van naden en kieren en oppervlakken met zodanige apparatuur dat het middel onder lage druk en met grove druppel wordt toegepast
• voedingmiddelen in de ruimte aanwezig mogen zijn en overpakte grondstoffen voor de voedingsmiddelen- en veevoederindustrie moeten zijn afgedekt.
Niet toegestaan is de toepassing in of op apparatuur waar direct contact met voedingsmiddelen mogelijk is, in ziekenkamers, scholen en verblijfplaatsen voor dieren;
• kruipende insecten op vuilstortplaatsen.

Het middel mag uitsluitend gebruikt worden door of onder toezicht van personen, belast met uitvoeringstaken betreffende de bestrijding van ongedierte, in dienst van gemeenten, regionale overheidsdiensten, waterschappen en ongediertebestrijdingsbedrijven, welke als zodanig zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, alsmede personen die in het bezit zijn van een diploma van de Stichting Yakopleiding Ongediertebestrijding.

Toelatingsnummer: 11446 N
Werkzame stof: Chloorpyrifos
Gehalte: 206 gram per liter
Toxicologische groep: organische fosforverbinding met cholinesterase-remmende werking

10 x 1 Liter e
*Geregistreerd handelsmerk van DowElanco

DowElanco Laarstraat 16, 2610 Wilrijk, België